

Recenzja osiągnięć i zasług prof. dr. hab. Mariana Goryni w postępowaniu o nadanie tytułu honorowego doktora honoris causa Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu**

Zgodnie z Uchwałą Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z dnia 17 października 2019 r. „tytuł honorowy doktora honoris causa może być nadany osobom szczególnie zasłużonym dla życia naukowego, kulturalnego, gospodarczego lub społecznego, będącymi powszechnie uznanymi autorytetami, a przy tym o nieposzlakowanej postawie etycznej”.

Zadaniem recenzenta jest dokonanie oceny osiągnięć i zasług Profesora Mariana Goryni na podstawie powyższych kryteriów. Pod tym kątem należy więc określić osiągnięcia Profesora w działalności akademickiej, badawczej, dydaktycznej, organizacyjnej i zawodowej.

Osiągnięcia w działalności akademickiej – kariera, funkcje

Profesor Marian Gorynia jest absolwentem Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, w której uzyskał tytuł magistra w 1980 roku. W uczelni tej przechodził kolejne szczeble awansu naukowego. Doktoryzował się w 1985 roku, następnie po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w 1998 roku został mianowany na stanowisko profesora Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W 2000 roku uzyskał tytuł profesora nauk ekonomicznych. Od 2003 roku zajmuje stanowisko profesora zwyczajnego na Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (przemianowanej w 2008 roku na Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu).

Pogłębianiu wiedzy ekonomicznej Profesora służyły liczne staże naukowe, wyjazdy konsultacyjne oraz pobyty studyjne w zagranicznych ośrodkach

naukowych: na Uniwersytecie w Lyonie (Lyon III) (1987), w Buckinghamshire College of Higher Education oraz w Nottingham Trent University w Wielkiej Brytanii (1990, 1991–1992), na Uniwersytecie Nauk Społecznych w Tuluzie (1991), w wyższych szkołach biznesu w Barcelonie i Lizbonie (1992), w Institut de Gestion des Enterprises w Rennes (1997) oraz na Uniwersytecie Georga Augusta w Getyndze (1997, 1998, 1999). Jednocześnie fakt odbycia tak licznych zagranicznych staży naukowych świadczy o osiągnięciu przez Profesora już w stosunkowo młodym wieku wysokiego prestiżu naukowego w międzynarodowych ośrodkach akademickich.

W macierzystej uczelni Profesor Gorynia pełnił ważne funkcje akademickie. Był członkiem Senatu Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (1999–2019). W latach 1999–2002 pełnił funkcję prodziekana na Wydziale Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W latach 2002–2008 przez dwie kadencje był prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą, a w latach 2008–2016 sprawował funkcję rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Osiągnięcia w działalności badawczej

Działalność badawcza Profesora, obejmująca lata 1985–2022, przejawiała się w postaci obszernego i doniosłego dorobku naukowego. Dorobek ten obejmuje autorstwo lub współautorstwo ponad 400 publikacji (27 monografii naukowych, blisko 300 artykułów naukowych i ponad 100 rozdziałów w monografiach) oraz 45 recenzji naukowych. Do tego należy dodać redakcję naukową 16 monografii oraz 13 projektów badawczych (sfinansowanych przez KNB, MniL, MNiSW, NCN) realizowanych w latach 1988–2018 pod kierunkiem naukowym i/lub z udziałem Profesora.

Dorobek ten dotyczy szeroko pojętej problematyki mikroekonomicznej w takich dziedzinach, jak:

- konkurencyjność przedsiębiorstwa,

* Prof. dr hab. Adam Lipowski – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

** Tekst opublikowany w: *Uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu profesorowi doktorowi habilitowanemu Marianowi Goryni – Wrocław, 23 listopada 2023 r.*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2023, s. 36–43.

- strategię przedsiębiorstw w biznesie międzynarodowym,
- strategię inwestorów zagranicznych w Polsce,
- ekspansja polskich firm na rynku międzynarodowym,
- mezoekonomia,
- polityka wspierania konkurencyjności.

Za szczególne osiągnięcie naukowe Profesora Goryni w wymienionych dziedzinach należy uznać jego wkład w rozwój wiedzy teoretycznej i empirycznej dotyczącej biznesowych uwarunkowań konkurencyjności przedsiębiorstwa oraz tzw. ekonomii branży. W sumie indeksy publikacji cytowań ogółem Profesora (*Google Scholar*) są następujące: cytowania – 5113, h-indeks – 36, 10-indeks – 97.

Należy przede wszystkim wyróżnić następujące monografie: M. Gorynia, 2021, *Przedsiębiorstwo w biznesie międzynarodowym. Aspekty ekonomiczne, finansowe i menadżerskie*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; M. Gorynia, B. Jankowska, 2008, *Klasy i międzynarodowa konkurencyjność i internacjonalizacja przedsiębiorstwa*, Warszawa: Difin; M. Gorynia, 2007, *Strategia zagranicznej ekspansji przedsiębiorstw*, Warszawa: PWE.

W wymienionych dziedzinach Profesor zyskał status wybitnego autorytetu naukowego. Świadczą o tym liczne nagrody: Nagroda Premiera – Laureat Nagrody PRN w roku 2022 – edycja XXIX; Polska Nagroda Inteligentnego Rozwoju w kategorii: „Naukowiec przyszłości” za realizację projektów: „Międzynarodowa konkurencyjność polskich przedsiębiorstw w okresie prosperity i globalnego kryzysu gospodarczego” i „Strategie firm polskich wobec wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej” (2021); Nagroda zespołowa Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za książkę M. Gorynia i B. Jankowska (red.), M. Dzikowska, M. Pietrzykowski, P. Tarka, *Wejście Polski do strefy euro a międzynarodowa konkurencyjność i internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw* (2012); Nagroda PTE im. Edwarda Lipińskiego za książkę *Strategie zagranicznej ekspansji przedsiębiorstw* (2009); Nagroda indywidualna I stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za książkę *Strategie zagranicznej ekspansji przedsiębiorstw* (2008); Nagroda PAN w dziedzinie ekonomii im. Fryderyka Skarbka za książkę *Zachowanie przedsiębiorstw w okresie transformacji. Mikroekonomia przejścia* (1999); Nagroda indywidualna Ministra Edukacji Narodowej za książkę *Zachowania przedsiębiorstwa w okresie transformacji. Mikroekonomia przejścia* (1999); Nagroda indywidualna Ministra Edukacji Narodowej za pracę habilitacyjną *Teoria i polityka regulacji mezosystemów gospodarczych a transformacja postsocjalistycznej gospodarki polskiej* (1996).

Należy podkreślić, że w ramach działalności badawczej Profesor od lat współpracuje z pracownikami

naukowymi Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Współpraca ta obejmuje badania i publikacje naukowe.

Potwierdzeniem wysokiej oceny osiągnięć naukowych Profesora w środowisku akademickim jest nadanie mu tytułu członka korespondenta PAN na Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych (2021), wybór na członka Prezydium Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN (od 2019 roku) oraz recenzje dorobku ośmiu profesorów (w tym trzech zagranicznych) i laudacja poświęcona jednemu profesorowi.

Osiągnięcia w działalności dydaktycznej

Profesor Marian Gorynia rozwijał i rozwija w swojej uczelni szeroką działalność dydaktyczną w dziedzinie kształcenia i rozwoju naukowego młodej kadry. Był promotorem 15 rozpraw doktorskich, a także mentorem w przypadku około 15 habilitacji i 10 postępowań profesorskich. Spośród doktorantów Profesora dwie osoby uzyskały tytuł naukowy profesora, a pięć – stopień doktora habilitowanego. Należy podkreślić, że Profesor był przewodniczącym komisji habilitacyjnych w pięciu postępowaniach prowadzonych na UEW. Prócz tego Profesor Gorynia był autorem blisko 50 recenzji doktorskich (w tym na UEW), ponad 30 recenzji w przewodach i postępowaniach habilitacyjnych oraz ponad 20 recenzji w postępowaniach o tytuł profesora.

Działalność organizacyjna

Profesor jest redaktorem naczelnym „*Ekonomisty*”, wchodzi w skład komitetu redakcyjnego „*Gospodarki Narodowej*”, rady programowej czasopisma „*Problemy Zarządzania*” (Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego) oraz komitetów redakcyjnych czasopism zagranicznych: „*Journal of Transnational Management*” i „*International Journal of Institutional Governance*”.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa, Academy of International Business, European International Business Academy, a także International Management Development Association.

Ponadto Profesor pełnił i nadal pełni wiele innych funkcji zawodowych, a także funkcje społeczne i honorowe, będąc: członkiem Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (2005–2021); członkiem Rady Naukowej Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN (2007–2010, 2011–2014); przewodniczącym Kapituły Złotego Hipolita na rok 2010 i dalsze lata; członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów (2011–2012 oraz 2017–2020); wiceprzewodniczącym Kolegium Rektorów Uczelni Ekonomicznych

(2012–2013, 2015–2016); przewodniczącym Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (od 2015 roku); zastępcą przewodniczącego Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów (2017–2020); zastępcą przewodniczącego Komisji ds. Ekonomicznych Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich 2016–2020); członkiem Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej Rektorów Akademickich Szkół Polskich (2016–2020); prowadzącym Konferencję Rektorów Uczelni Ekonomicznych (2012–2013, 2015–2016); współprzewodniczącym Rady Doskonałości Naukowej (2019 – obecnie); prezesem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (2021–2026); członkiem Krajowej Rady Przedsiębiorczości (2013–2015); członkiem Kapituły Konkursu „Rzeczypospolitej” i Ministerstwa Gospodarki – Sława Polski, Orły Eksportu, Dobra Firma (2013, 2015); przewodniczącym Rady Naukowo-Programowej Wielkopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej (2008–2016); członkiem Rady Naukowo-Programowej Wielkopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej (od 2008 roku); członkiem Kapituły Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP (2011–2015); współprzewodniczącym Kolegium Rektorów Miasta Poznania (2012–2016); członkiem Rady Teatru Muzycznego w Poznaniu (od 2016 roku); współprzewodniczącym Rady Teatru Muzycznego w Poznaniu (od 2016 roku).

Osiągnięcia Profesora w działalności organizacyjnej zostały wysoko ocenione w postaci licznych nagród i wyróżnień, takich jak: Nagroda Ministra Edukacji i Nauki za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności organizacyjnej w kadencji 2017–2020 (2021); nagrody indywidualne II stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia organizacyjne (2009, 2013, 2014, 2015, 2016); nagrody indywidualne I stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2010, 2011); nagroda Wiceprezesa RM, Ministra Gospodarki za szczególne osiągnięcia w działalności proeksportowej (2013). Prócz tego otrzymał: złoty Medal Verba Docent – Exempla Trahunt, Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego (2022); Medal „Za Zasługi dla Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu” (2017); Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego” (2016); Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Rozwoju Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej” (2015); Medal „Zasłużony dla Eksportu” (2014); Medal Pamiątkowy Wojewody Wielkopolskiego Ad Perpetuum Rei Memoriam (2012); Statuetkę Honorowego Hipolita i Godność „Lidera Pracy Organicznej” (2011); Medal XXX-lecia Restytucji Orderu św. Stanisława BM „Za Działalność Charytatywną” (2009); Srebrny Medal „Labor Omnia Vincit” (2007); Srebrny Krzyż Zasługi (2002); Odznakę Honorową

Miasta Poznania (1989); Złotą Odznakę im. Mikołaja Kopernika „Primus Inter Pares” (1980); Summa Cum Laude (1980).

Osiągnięcia w działalności zawodowej

Profesor Marian Gorynia pełnił i pełni też rozmaite funkcje w radach nadzorczych i podobnych, będąc: wiceprzewodniczącym Rady Inwestycyjnej Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju (od 2017 roku); członkiem Rady Nadzorczej Międzynarodowych Targów Poznańskich Sp. z o.o. (od czerwca 2009 roku); członkiem Trust SA (od listopada 2007 roku); przewodniczącym Rady Nadzorczej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (2014–2016); wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (2016–2019); członkiem Enea SA Poznań (czerwiec 2015 – wrzesień 2015); wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź SA (sierpień 2001 – grudzień 2001).

Reasumpcja

Należy zaznaczyć, że osiągnięcia Profesora Mariana Goryni na różnych polach jego działalności naukowej i zawodowej zostały wysoko ocenione przez Uniwersytet w Białymstoku, który nadał Mu w 2019 roku tytuł doktora honoris causa, oraz przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, gdzie otrzymał w 2019 roku tytuł profesora honorowego.

Reasumując, należy stwierdzić, że osiągnięcia i zasługi Profesora Mariana Goryni w obszarach naukowym, gospodarczym, kulturalnym i społecznym, w tym stała współpraca z pracownikami i jednostkami naukowymi Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, odpowiadają kryteriom określonym w uchwale Senatu UEW z dnia 17 października 2019 roku, jakie musi spełniać osoba, aby można było przyznać jej najwyższą godność akademicką w postaci tytułu honorowego doktora honoris causa. Wobec powyższego w pełni popieram wniosek dotyczący nadania Profesorowi Marianowi Goryni tego tytułu. ■

Źródło: <https://uew.pl/doktorat-honoris-causa-dla-prof-mariana-goryni/>.